

Σαγγάης — τὴν μέλλουσαν τῆς Κίνας αὐτοκράτειραν, τὴν χαρίεσσαν καὶ περικαλλῆ θυγατέρα τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ τοῦ Κιαγξή, ἣν ὁ αὐτοκράτωρ εἶχεν ἐκλέξει ὡς σύζυγόν του τὸ παρελθόν ἔαρ καὶ ἦς ἡ τύχη, καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, δὲν θὰ ἦνε ὁμοία τῆς τῶν προκατόχων της, νὰ μένῃ δηλαδὴ διὰ βίου περιωρισμένη, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν καθειργμένη ἐν τοῖς δώμασι τοῦ ἐν Πεκίνῳ αὐτοκρατορικοῦ μεγάρου. Ἡ νεαρά αὕτη κόρη τυχοῦσα εὐρωπαϊκῆς σχεδὸν μορφώσεως

καὶ ἀνατροφῆς καὶ καταγομένη ἐκ μιᾶς τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων τοῦ Οὐρανίου Κράτους, πρὸς τὰς ὁποίας ἔχει τὸ προνόμιον νὰ συγκοινωνῇ ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα οὐκ ὀλίγον θὰ συντελέσῃ, ὅπως ἡ εὐρωπαϊκὴ πρὸς τὴν Κίναν ἐπικοινωνία ἐπακταθῇ ἔτι μᾶλλον καὶ ἀνοιγῶσιν εἰς τοὺς πεπολιτισμένους λαοὺς αἱ ἀπὸ αἰώνων κεκλεισμένοι εἰς αὐτοὺς πύλαι τοῦ πολυανθρωποτάτου καὶ εὐρυτάτου τῶν ἐπὶ γῆς κρατῶν.

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ.

— — — Εἶμαι τώρα γέρον καὶ ἀσθενὴς καὶ ἀναγκάζομαι πολὺ συχνότερα νὰ σκέπτομαι περὶ τοῦ θανάτου, ὁ ὁποῖος καθ' ἡμέραν πλησιέστερον ἔρχεται πρὸς ἐμέ. Σπανίως συλλογίζομαι τὸ παρελθόν, σπανίως στρέφεται πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ νοερόν μου βλέμμα. Καὶ ὅμως ἐνίοτε — τὸν χειμῶνα, ὅταν ἀκίνητος κάθηναι πρὸ τοῦ φλέγοντος πυρὸς τῆς ἐστίας· τὸ θέρος, ὅταν μὲ βραδὺ βῆμα περιπατῶ ὑπὸ τὰ σκιερὰ τοῦ κήπου δένδρα, ἀφυπνίζονται ἐν ἐμοὶ ἀναμνήσεις προηγούμενων ἐποχῶν, συμβάντων, προσώπων. Ἀλλὰ δὲν μένουν ὅμως αἱ ἰδέαι μου προσηλωμέναι εἰς τὸ ὅριμον τμήμα τοῦ βίου μου καὶ εἰς τὰ ἔτη τῆς νεανικῆς μου ἡλικίας. Μὲ μεταφέρουν εἴτε εἰς τὴν νηπιακὴν, εἴτε εἰς τοὺς πρώτους χρόνους τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ τώρα· ἐνθυμούμαι τὸν ἑαυτόν μου δωδεκαετῆ παῖδα εἰς τὴν ἐξοχὴν παρὰ τῇ αὐστηρᾷ καὶ δυστρόφῳ μάμμῃ μου καὶ συγχρόνως ἀναπολῶ καὶ δύο μορφάς . . .

Ἐν τούτοις ἐπιτρέψατέ μοι νὰ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν μου μὲ τάξιν καὶ ἀλληλουχίαν.

I.

(1830.)

Ὁ γέρον ὑπὸνέτης μας Φίλιππος, φέρων περὶ τὸν τράχηλόν του μάνδηλιον καὶ τα χεῖλη του ἔχων συνεσφιγμένα „διὰ νὰ μὴ ἐξέρχεται δι' αὐτῶν καμμία περιττὴ ἀναπνοή“ — καὶ ἐν μέσῳ τοῦ μετώπου του φαῖον θύσανον κόμης, εἰςῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἀκροποδητῆ, ὑπεκλίθη καὶ ἐνεχείρισεν εἰς τὴν μάμμην μου μίαν μεγάλην ἐσφραγισμένην ἐπιστολήν.

Ἡ μάμμη ἐπέθηκε τὰς διόπτρας της καὶ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολήν . . .

— Εἶνε ἐδῶ ὁ ἴδιος; ἠρώτησε.

— Πῶς ὠρίσατε; ἠρώτησε δειλῶς ὁ Φίλιππος.

— Χαμένε ἄνθρωπε! Αὐτὸς ποῦ ἔφερε τὸ γράμμα . . . στέκεται ἀκόμῃ ἔξω;

— Αὐτὸς . . . αὐτὸς . . . κάθεται κάτω . . .

Ἡ μάμμη συνεκρότησε τὸ ἐξ ἡλέκτρου κομβολόγιόν της . .

— Φέρε τον ἐδῶ . . . καὶ σύ, παλληκαράκι, εἶπε στροφόμενη πρὸς ἐμέ, νὰ μένης ἡσυχῶς.

Καὶ χωρὶς τῆς διαταγῆς της ἐγὼ θὰ ἔμενον ἀκίνητος εἰς τὴν γωνίαν ἐπὶ τοῦ ὠρισμένου δι' ἐμὲ σκίμποδος.

Ἡ μάμμη μου πολὺ αὐστηρῶς μὲ μετεχειρίζετο.

Μετὰ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας εἰςῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἀνὴρ τριακονταπεντάετης περίπου τὴν ἡλικίαν, μελανόθριξ, ἔχων τὸ πρόσωπον μελάγχρουν καὶ πληρὴς οὐλῶν ἐξ εὐφλογίας, προεξεχούσας τὰς γνάθους, γρυπὴν τὴν ῥίνα καὶ πυκνάς τὰς ὀφρῦς, ὑπὸ τὰς ὁποίας μικροὶ φαῖοι ὀφθαλμοὶ ἐξέπεμπον τὸ ἥρεμον καὶ μελαγχολικὸν φῶς των. Τὸ χρῶμα καὶ ἡ

ἐκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν τούτων δὲν ἀπετέλουν καμμίαν ἁρμονίαν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνατολικοὺς τοῦ προσώπου του χαρακτήρας. Ὁ εἰσελθὼν ἔφερεν ἀρχαῖκὸν καὶ βαθυκόλπον μανδύαν. Ἐστάθη πρὸ τῆς θύρας καὶ ἔκλινε — μόνον τὴν κεφαλὴν.

— Ὀνομάζεσαι Βαβουρίνος; ἠρώτησεν ἡ μάμμη καὶ προσέθηκε κατ' ἰδίαν: „Μοῦ φαίνεται νὰ ἦνε Ἀρμένιος“.

— Μάλιστα, ἀπήντησεν οὗτος μὲ ὑπόκωφον καὶ μονότονον φωνήν. Εἰς τὴν πρώτην λέξιν τῆς μάμμης, εἰς τὸ ὀνομάζεσαι ἐκείνο συνεστάλησαν ὀλίγον αἱ ὀφρῦς του. Μήπως ἐπερίμενε νὰ τὸν ὀμιλήσῃ εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν;

— Εἶσαι ῥώσσο; Καὶ ὀρθόδοξος;

— Μάλιστα.

Ὁ Μάμμη ἐπέθηκε τὰς διόπτρας της ἐπὶ τῆς ῥινὸς καὶ περιεργάσθη αὐτὸν βραδέως ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Αὐτὸς ὅμως δὲν κατεβίβασεν ἐκ τούτου τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀλλ' ἔθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν νώτων του.

Τὴν ἰδικὴν μου περιέργειαν ἐκίνησε πρὸ πάντων ἡ σιαγὼν του· ἦτον ὅλως διόλου ξυρισμένη . . . τόσον ὑποκύνους παρειάς καὶ τοιαύτην σιαγὼνα δὲν εἶχον ποτὲ ἀκόμῃ ἰδεῖ!

— Ὁ Ἰάκωβος Πέτροβιτς, ἠρχισεν ἡ μάμμη μου ἐκ νέου, σὲ συνιστᾷ εἰς τὴν ἐπιστολήν του ὡς νηφάλιον καὶ ἐργατικὸν ἄνθρωπον. Διὰ τί ὅμως σὺ παρήτηρες τὴν ὑπηρεσίαν του;

— Αὐτός, σεβαστὴ κυρία, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ἔχει ἀνάγκην ἀνθρώπων ἄλλου εἶδους . . .

— Ἄλλου . . . εἶδους; Αὐτὸ δὲν τὸ καταλαμβάνω.

Καὶ ἠρχισεν ἡ μάμμη πάλιν νὰ κροταλίξῃ μὲ τὸ κομβολόγιόν της.

— Ὁ Ἰάκωβος Πέτροβιτς μοὶ γράφει ὅτι ἔχεις δύο παρὰξεναις ἰδιοτροπίαις. Τί ἰδιοτροπίαις λοιπὸν εἶνε αὐταῖς;

Ὁ Βαβουρίνος ἐκίνησεν ἐλαφρῶς τοὺς ὦμους.

— Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω τί αὐτὸς ἠδύοκῃσε νὰ ὀνομάσῃ ἰδιοτροπίαις. Πολὺ πιθανὸν τὸ ἰδίωμά μου, ὅτι . . . δὲν ὑποφέρω καμμίαν σωματικὴν τιμωρίαν.

Ἡ μάμμη κατελήφθη ὑπὸ ἐκπλήξεως.

— Πῶς; ὁ κ. Πέτροβιτς ἠθέλησε νὰ σὲ μαστιγώσῃ;

Τὸ μελάγχρουν πρόσωπον τοῦ Βαβουρίνου ἔγινεν ἐρυθροῦν μέχρι τῶν ἄκρων τῶν τριχῶν.

— Δὲν μ' ἐννοήσατε καλά, ἀξιοσεβαστος κυρία. Ἐχω τὴν ἀρχὴν νὰ μὴ ἐπιβάλλω καμμίαν σωματικὴν ποινὴν . . . εἰς τοὺς χωρικοὺς.

Ἡ μάμμη κατελήφθη ὑπὸ ἔτι μεγαλειτέρας ἐκπλήξεως καὶ ἀπὸ τὴν ἀπορίαν της μάλιστα ὕψωσε καὶ τὰς χεῖρας.

— Ἄ ἔστη! εἶπεν ἐπὶ τέλους, καὶ κλίνασα ὀλίγον πλαγίως τὴν κεφαλὴν παρετήρησεν ἀπαξ ἔτι τὸν Βαβουρίνον μετὰ περιεργείας καὶ προσοχῆς. — Αὕτη λοιπὸν εἶνε ἡ ἀρχή

σου; Αυτό όμως μοι εἶνε ἀδιάφορον. Ἐπιστάτου ἀνάγκη δὲν ἔχω, ἀλλὰ μόνον ἐνὸς γραφέως. Τί γράψιμο ἔχεις;

— Μπορῶ νὰ γράψω καλλιγραφικά, καὶ χωρὶς ὀρθογραφικά σφάλματα.

— Καὶ αὐτὸ μοι εἶνε ἀδιάφορον. Τὸ κύριον εἶνε νὰ γράφῃς εὐαναγνώστως καὶ χωρὶς αὐτὰ τὰ κεφαλαῖα μὲ ταῖς οὐραῖς· αὐταῖς δὲν μπορῶ νὰ ταῖς ὑποφέρω. Τώρα λοιπὸν ποία εἶνε ἡ δευτέρα σου ἰδιοτροπία;

Ὁ Βαβουρῖνος περιέπεσεν εἰς ἀμηχανίαν καὶ ἤρχισε νὰ ξεροβήχῃ . . .

— Ἴσως . . . ἴσως ὁ κ. Πέτροβιτς ἐννοεῖ μὲ τοῦτο ὅτι δὲν εἶμαι μόνος.

— Εἶσαι ἐγγαμος;

— Καθόλου . . . ἀλλὰ . . .

Ἡ μάμμη συνωφρυνόθη.

— Ἀλλὰ μαζὶ μου ζῇ ἐν ὑποκειμένον . . . γένους ἀρσενικοῦ . . . ὁ σύντροφός μου, πτωχὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν ὅποιον ποτὲ δὲν χωρίζομαι . . . εἴμεθα τώρα δέκα ἐτὴ μαζὶ.

— Εἶνε συγγενής σου;

— Ὅχι, δὲν εἶνε συγγενής μου . . . ἀλλὰ φίλος μου. Καμμία δὲν θὰ προέλθῃ δι' αὐτοῦ ἐνόχλησις εἰς τὰ τῆς οἰκίας, ἐσπευσεν ὁ Βαβουρῖνος νὰ προσθέσῃ, ὡσεὶ θέλων νὰ προλάβῃ πᾶσαν ἄρνησιν. Ζῇ δι' ἐξόδων μου, κατοικεῖ μαζὶ μου εἰς τὸ ἴδιον δωμάτιον καὶ θὰ φέρῃ ὠφέλειαν μᾶλλον παρὰ βλάβην, διότι, χωρὶς νὰ τὸν ἐπαινέσω, ξεύρει καλὰ νὰ γράφῃ καὶ ν' ἀναγινώσκῃ καὶ εἶνε τιμιώτατος κατὰ τὰ ἥθη.

Δάκνουσα τὰ χεῖλη καὶ καμύουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸν ἤκουεν ἡ μάμμη.

— Ζῇ λοιπὸν δι' ἐξόδων σου;

— Δι' ἐξόδων μου.

— Καὶ τὸν τρέφεις ἀπὸ εὐσπλαγχνίας;

— Ἐκ καθήκοντος . . . διότι χρέος τοῦ πτωχοῦ εἶνε νὰ βοηθῇ ἕνα ἄλλον πτωχόν.

— Για δέξ, γιὰ δέξ! Αὐτὸ πρώτη φορά τ' ἀκούω! Ἔως τώρα εἶχον τὴν ἰδέαν ὅτι αὐτὸ ἦτο χρέος τῶν πλουσίων ἀνθρώπων.

— Διὰ τοὺς πλουσίους, ἐπιτρέφατέ μοι νὰ παρατηρήσω, αὐτὸ εἶνε μία διασκέδασις μόνον . . . ἀλλὰ δι' ἡμᾶς . . .

— Ἀρκετά, ἀρκετά! Ἄς ᾄνῃ! εἶπε διακόπτουσα αὐτὸν ἡ μάμμη, ἐβουλόθη μίαν στιγμὴν εἰς σκέψεις καὶ ἐπειτα ἐμουρμούρισε, κἀκὸν τοῦτο πάντοτε σημεῖον, διὰ τῆς ῥινός: „Καὶ πόσων ἐτῶν εἶνε αὐτὸς ὁ οἰκότροφός σου;“

— Τῆς ἡλικίας μου.

— Τῆς ἡλικίας σου; . . . Ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι ἦτο τρόφιμός σου!

— Οὐδὲλως· εἶνε σύντροφός μου καὶ πρὸς τούτοις . . .

— Ἀρκεῖ! τὸν διέκοψεν ἐκ νέου ἡ μάμμη. Βλέπω ὅτι εἶσαι φιλόανθρωπος. Ὁ κ. Πέτροβιτς ἔχει δίκαιον δι' ἄνθρωπον τῆς καταστάσεώς σου αὐτὸ εἶνε μεγάλη ἰδιοτροπία. Ἄς ὁμιλήσωμεν ὅμως τώρα περὶ ἄλλων πραγμάτων. Θὰ σοὶ ἐκθέσω ποίου εἶδους θὰ ᾔνῃ ἡ ἐργασία σου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ περὶ μισθοῦ κεφάλαιον . . . Τί κάμνεις σὺ ἐδῶ; ἐφώνησεν αἰφνης ἡ μάμμη στρέψασα πρὸς ἐμὲ τὸ μεμαρμένον καὶ κίτρινον πρόσωπόν της. Πήγαινε νὰ μελετήσῃς τὸ μάθημα τῆς μυθολογίας σου.

Ἀνεπήδησα ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἐφίλησα τὴν γεροντικήν χεῖρά της καὶ ἔτρεξα ἔξω . . . ὅχι διὰ νὰ μελετήσω μυθολογίαν, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν εἰς τὸν κῆπον.

* * *

Ὁ εἰς τὸ κτῆμα τῆς μάμμης μου ἀνήκων κῆπος ἦτον ἀπὸ παλαιῶν χρόνων καλλιεργημένος καὶ πολὺ ἐκτεταμένος. Ἀπὸ τῆς μιᾶς αὐτοῦ πλευρᾶς περιωρίζετο ὑπὸ τινος μικρᾶς λίμνης, ἐνθα εὐρίσκοντο ὅχι μόνον μαυρόψαρα καὶ κωβιοί, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐξαίρετοι ἰχθύες. Ἐπὶ τῆς ἑχθρῆς τῆς λίμνης ταύτης ἐξετείνετο κυκλοτερῶς πυκνὸν δάσος ἰτεῶν καὶ πρὶν φθάσῃ τις εἰς αὐτὸ ἐπρεπε νὰ διέλθῃ ἀδιαπεράστους σχεδόν, ἀκανθοφόρους θάμνους αἰγοκλήματος, ἀκταίας καὶ ἀγρίων λεπτοκαρυῶν, παρὰ τὰς ῥίζας τῶν ὁποίων πυκναὶ ἀνεβλάστανον αἱ ἐρεῖκαι καὶ τὰ λευκόια. Ἐδῶ τὸ ἔαρ ἐμελπον αἱ ἀηδόνες τὰ ἄσματά των, ἐκίχλινον αἱ κίχλαι, καὶ οἱ κοῦκοι ἐξεπεμπον τὰς φωνὰς αὐτῶν, ἐδῶ τὸ θέρος ἠδύνατο ν' ἀπολαύσῃ τις ἀναψυκτικὴν δρόσον μετὰ τὸν πνιγρὸν τῆς ἡμέρας καύσωνα . . . καὶ μὲ πόσῃ εὐχαρίστησιν περιεπλανώμενη εἰς τὰ σύνδενδρά ταῦτα μέρη, ὅπου εἶχον ἐκλέξει καὶ θέσεις τινάς, περὶ τῶν ὁποίων — ὡς ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐφανταζόμην — οὐδεὶς ἄλλος εἰς τὸν κόσμον εἶχε τὴν παραμικρὰν ἰδέαν!

Ἐξελθὼν τοῦ θαλάμου τῆς μάμμης ἀμέσως ἐσπεύσα νὰ ἔλθω εἰς μίαν ἐκ τῶν θέσεων τούτων — „Ἐλβετίαν μου“ εἶχον τὴν βαπτίσει. Πόση ὅμως ἦτον ἡ ἀπορία μου, ὅταν, πρὶν ἢ ἀκόμῃ φθάσω εἰς τὴν „Ἐλβετίαν μου“, διὰ μέσου τῶν πυκνῶν περιπλοκάδων ἐκ μεμαρμένων βλαστῶν καὶ χλοερῶν κλάδων ἐπέσθην ὅτι ἐκτὸς ἐμοῦ καὶ ἄλλος τις ἀκόμῃ ἐγνώριζε τὰ μέρη ταῦτα! Ἐκεῖ ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τῆς ἐκλεκτῆς θέσεώς μου ἴστατο μία ὑψηλὴ μορφὴ φέρουσα κίτρινον θερινὸν ἐπειδύτην καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑψηλὸν πῖλον! Ἐπλησίασα καὶ παρετήρησα μετὰ προσοχῆς τὸ πρόσωπον. Μοὶ ἦτον ἐντελὲς ἀγνωστόν, ἐπίσης πολὺ ἐπιμηγες, ἀπαλὸν καὶ ἀγένειον, εἶχε δὲ ἐρυθρωποὺς μικροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μίαν πολὺ περιέργον ῥίνα· τὸ ὄργανον αὐτὸ ἐκρέματο ἄνωθεν τῶν προεκβαλλόντων χειλῶν ἐξηρθρωμένον καὶ τεντωμένον ὡς δαυκίον. Καὶ ἐκεῖνα τὰ χεῖλη του, συσπώμενα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ ἐποξυνόμενα, ἐξέπεμπον ἕνα λεπτὸν καὶ συριστικὸν ἦχον, ἐν ᾧ οἱ μακροὶ καὶ ἄνωθεν τοῦ στήθους πρὸς ἀλλήλους ἀντικρυζόμενοι δάκτυλοι τῶν ἰσχνῶν χειρῶν του διαρκῶς καὶ ταχέως περιεστρέφοντο κυκλοτερῶς. Ἐνίστε διέκοπτον αἱ χεῖρες τὴν ἀλλόκοτον ταύτην κίνησιν, τὰ χεῖλη δὲ ἐσύριζον πλεον οὔτε συνεστέλλοντο, καὶ τότε ἡ κεφαλὴ ἐκλινε πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὡς ἂν διὰ ν' ἀκροασθῇ. Εἰσεχώρησα ἐπὶ πλησιέστερον, παρατηρῶν τὰ πάντα μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς . . . Ὁ ἀγνωστος εἰς ἑκατέραν τῶν χειρῶν του ἐκράτει μικρὸν, ἀβαθεὲς κέλυφος ὅμοιον πρὸς ἐκεῖνα, δι' ὧν παρορμούμεν τὰ κανχρίνια νὰ κελადήσωσι. Λεπτὸς τις ξηρὸς κλῶνος ἐκρότησεν ὑπὸ τοὺς πόδας μου· ὁ ἀγνωστος ἐτρόμαξεν, ἐστρέψε τοὺς ἐκφραστικούς ὀφθαλμοὺς του πρὸς τὸ σύνδενδρον μέρος καὶ ὠπισθοχώρησεν . . . ἀλλὰ προσέκρουσεν εἰς τὴν δένδρον, ἐστέναξε καὶ ἐστάθη.

Τότε ἐπροχώρησα πρὸς αὐτόν.

Ὁ ἀγνωστος ἤρχισε νὰ μειδιᾷ.

— Καλὴ μέρα, τῷ εἶπον.

— Καλὴ μέρα, παλληκαράκι!

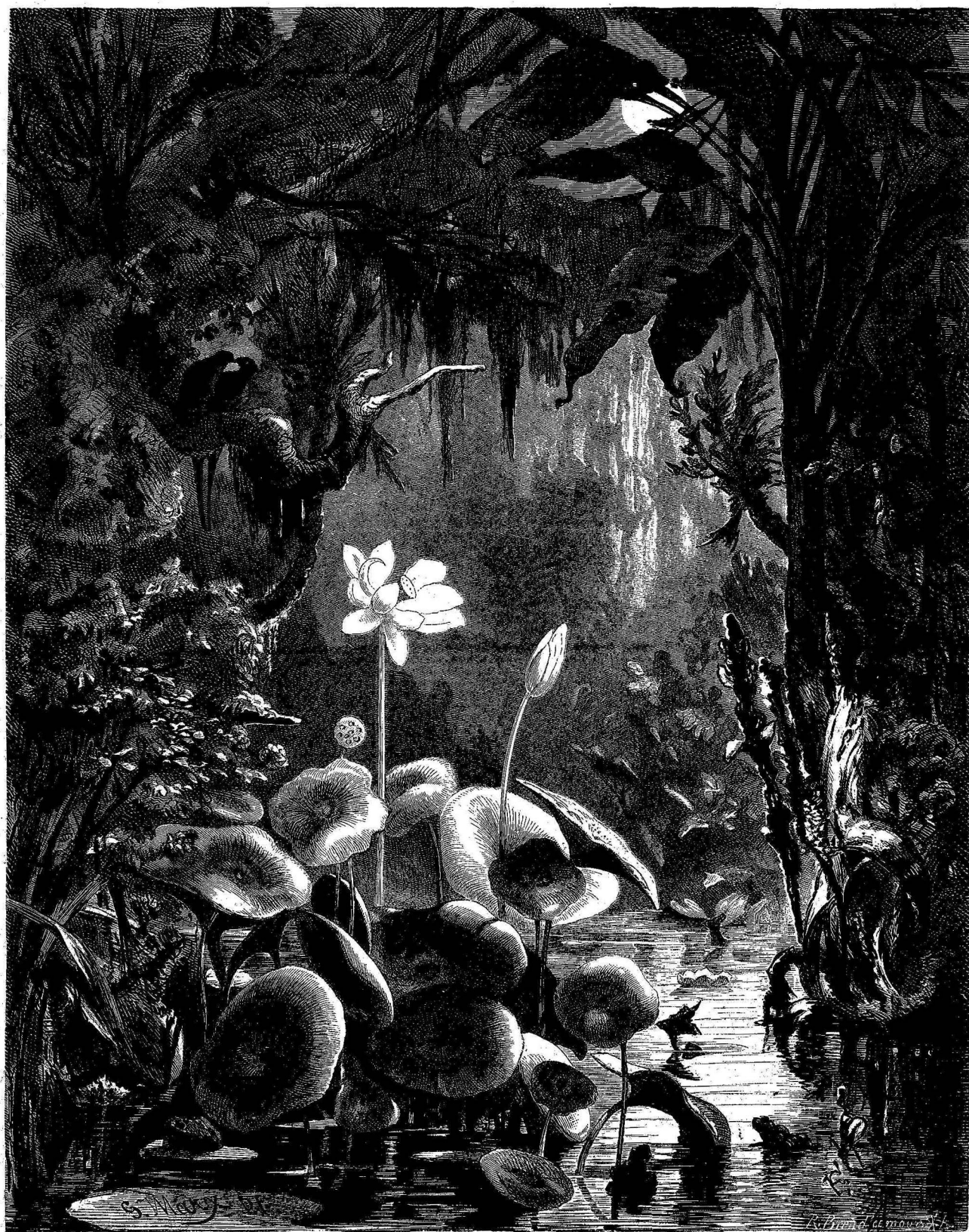
Ἡ ἐπίκλησις „παλληκαράκι“ δὲν μοι ἦτον εὐχάριστος. Τόση δὲ οἰκειότης!

— Τί κάμνετε ἐδῶ; ἠρώτησα αὐστηρῶς.

— Βλέπετε, ἀπεκρίθη διαρκῶς μειδιῶν· προσκαλῶ τὰ πουλάκια νὰ τραγουδήσουν.

Καὶ μοὶ ἔδειξε τὰ κελύφη.

— Οἱ σπῖνοι ἀπαντοῦν ἐξαίρετα! Διὰ σᾶς, ἐπειδὴ εἴθε

ΤΟ ΦΥΤΟΝ ΝΥΜΦΑΙΑ.

Εἰκὼν πρωτότυπος ἐπὶ G. Marx.

ἀκόμη πολὺ μικρός, τὰ τραγούδια τοῦ πτερωτοῦ αὐτοῦ κόσμου θὰ ἦνε μεγάλη διασκέδασις· τώρα ποῦ θ' ἀρχίσω νὰ τσιρίζω, ἀμέσως θὰ πάρουν κι' αὐτὰ τὸ σκοπὸ τους τί νόστιμο· ποῦ θὰ ἦνε!

Καὶ ἤρχισε νὰ τρίβῃ τὸ κελύφη. Πραγματικῶς ἀπὸ τινος δένδρου ἀμέσως ἀπήντησεν εἰς σπῖνος! Ὁ ἄγνωστος ἐγέλασε θορυβωδῶς μὲ τὴν ἀηχὸν φωνήν του καὶ ἔπειτα στραφεὶς πρὸς ἐμὲ ἐκάμυε τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ γέλως αὐτός, τῶν ὀφθαλμῶν του οἱ μορφασμοὶ . . . καὶ πᾶσα του ἐν γένει κίνησις, ἡ ἀδύνατος καὶ φελλιστικὴ φωνή, τὰ πρὸς τὰ ἔξω καμπτόμενα γόνατα, αἱ ἰσχναὶ χεῖρες καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ πῖλος καὶ ὁ μακρὸς ἐπενδύτης του ἀπέπνεον ἀγαθότητα, ἀφέλειαν καὶ ἰλαρότητα.

— Εἶσθε πολὺν καιρὸν ἐδῶ; ἠρώτησα.

— Ἀπὸ σήμερον.

— Καὶ εἶσθε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, περὶ τοῦ ὁποίου . . .

— Ὁ κύριος Βαβουρῖνος ὠμίλησε μὲ τὴν σεβαστὴν κυρίαν; Ὁ ἴδιος, ὅλος κι' ὅλος.

— Ὁ φίλος σας ὀνομάζεται Βαβουρῖνος, καὶ σεῖς;

— Ἐγώ . . . ἐγὼ ὀνομάζομαι Πουνῖνος. Πουνῖνος εἶνε τὸ ὄνομά μου, Πουνῖνος. Αὐτὸς ὀνομάζεται Βαβουρῖνος καὶ ἐγὼ ὀνομάζομαι Πουνῖνος.

Καὶ ἤρχισεν ἐκ νέου νὰ τρίβῃ διὰ τῶν ὀστράκων του.

— Ἀκοῦστε τώρα τὸν σπῖνο, ἀκοῦστε! . . . Πῶς πτερυγίζει!

Διὰ μιᾶς ἀπέκτησα μεγάλην συμπόθειαν πρὸς τὸν ἀλλόκοτον τοῦτον ἄνθρωπον. Καθὼς ὅλα σχεδὸν τὰ παιδία, ἀπέναντι τῶν ξένων ἢ ἡμῶν δειλὸς ἢ ἔκαμνα τὸν μεγάλον, πλησίον ὅμως αὐτοῦ μοὶ ἐφαίνετο ὡς ἂν νὸ ἡμεῖς παλαιοί, παλαιοὶ γνῶριμοι.

— Ἐλᾶτε μαζὴ μου, τῷ εἶπον· ξεύρω ἄλλην μίαν θέσιν πολὺ καλλιτέραν ἀπὸ αὐτὴν· ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ ἐν θρανίον, ὅπου ἔμπορῶμε νὰ καθήσουμε· ἐκεῖ ἐπίσης ἔχομε καὶ ὠραίαν ἀποψιν εἰς τὸ δάσος.

— Πᾶμε, ἀφ' οὗ τὸ θέλετε, ὑπέλαβεν ὁ νέος φίλος μου μὲ μελωδικὸν τόνον.

Τὸν ἀφῆκα νὰ πηγαίῃ ἐμπρός. Ἐβαδίζε κλονούμενος, ἔκαμνεν ἐν τῷ μεταξὺ κινήσεις διαφόρους καὶ συγχρόνως ἐκράτει τὴν κεφαλὴν του κεκλιμένην πρὸς τὰ ὀπίσω.

Παρετήρησα ὅτι ὀπισθεν τοῦ ἐπενδύτου του, κάτωθεν τοῦ περιλαιμίου, ἐκρέματο κροσσὸς τις.

— Τί εἶνε αὐτὸ ποῦ ἔχετε ὀπίσω σας κρεμασμένο; ἠρώτησα.

— Ποῦ; ἀπήντησε ψηλαφῶν τὸ ὑποδειχθὲν μέρος. Ὁ Α, αὐτὴ τὴ φούντα; Ἀφῆστε τηνα! Εἶνε ῥαμμένη ἐκεῖ· γιὰ στολίδι. Δὲν μ' ἐνοχλεῖ διόλου.

Τὸν ὠδήγησα εἰς τὸ θρανίον καὶ ἐκάθησα πλησίον αὐτοῦ.

— Ἐδῶ εἶνε ὠραία! ἐψιθύρισε βαθύως ἀναστενάζων.

ὦ, τόσον ὠραία! Τί λαμπρὸν κῆπον ἔχετε! Ἀχ, ᾶ — α — αχ!

Τὸν παρετήρησα ἐκ τοῦ πλαγίου

— Τί παράξενη σκυφία ἔχετε ἀπάνω ἔστὸ κεφάλι σας! ἐφώνησα ἀκουσίως. Σταθῆτε μιὰ νὰ τὴν διῶ!

— Σταθῆτε, παλληναράκι, παρακαλῶ!

Ἀφῆρεσε τὸν πῖλόν του· ἐξέτεινα πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὕψωσα συγχρόνως τὰ βλέμματα καὶ . . . ἀνενιχάθην ἐκ τῆς θέσεώς μου. Ὁ Πουνῖνος ἦτον ἐντελῶς φαλακρός! Οὐτε καὶ μία λεπτὴ θριξ ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ αἰχμηροῦ καὶ ὑπὸ λείου καὶ λευκοῦ δέρματος κεκαλυμμένου κρανίου του.

Ἀνεκάγχασα, ἐν ᾧ αὐτὸς . . . αὐτὸς ἔτριβεν αὐτὸ διὰ

τῆς παλάμης του καὶ ἐπίσης ἐγέλα. Ὅσῳ ἐγέλα κατελαμβάνετο ὑπὸ σπασμῶν, ἤνοιγε πλατέως τὸ στόμα καὶ ἐκλείε τοὺς ὀφθαλμούς, ἐπὶ τοῦ μετώπου του δὲ ἐσχηματίζοντο τότε μεγάλαι πτυχαί, εἰς τρεῖς· σειρὰς ἀπὸ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἄγουσαι . . . ἀπαράλλακτα ὡς ἂν κύματα.

— Πῶς σᾶς φαίνεται, εἶπεν ἐπὶ τέλους· σωστὸ αὐγὸ, αἱ;

— Ἀλήθεια, ἀπαράλλακτα ἔαν αὐγὸ, ἀληθινὸ αὐγὸ!

Εἶσθε τώρα πολὺν καιρὸν ἔστη;

— Πολὺν καιρὸν. Καὶ τί μαλλιά εἶχα ἄλλοτε! Χρυσὸν δέρας ὅμοιον πρὸς ἐκεῖνο, χάριν τοῦ ὁποίου οἱ Ἄργοναῦται ἐπεχείρησαν τόσον μακρὸν ταξεῖδι!

Ἄν καὶ ἤμην μύλις δώδεκα ἐτῶν, ἐν τούτοις ἐγνωρίζον, χάρις εἰς τὰς μυθολογικὰς μελέτας μου, τί πράγμα ἦσαν οἱ Ἄργοναῦται. Ἔτι δὲ περισσότερον ἠπέρουν, διότι ἤκουσα τὴν λέξιν ταύτην ἐκ τοῦ στόματος ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου τὴν γυμνότητα ῥάκη μόνον ἐκάλυπτον.

— Ἐσπουδάσατε λοιπὸν καὶ μυθολογίαν ἀκόμη; ἠρώτησα περιστρέφων εἰς τὰς χεῖράς μου τὸν πῖλόν μου.

— Καὶ εἰς τὴν ἐπιστήμην αὐτήν, ἀγαπητὸ μου παλληκάρη, κατέγινα, σπουδαίως κατέγινα. Δόστε μοι ὅμως τώρα τὸ κάλυμμά μου ὀπίσω, διὰ νὰ προφυλάξω δι' αὐτοῦ τὴν γυμνότητα τῆς κεφαλῆς μου.

Καὶ ἐφόρεσε τὸν πῖλόν μου· εἶτα δὲ ἀνυψὼν τὰς ὑπολεύκους ὀφρῦς του μὲ ἠρώτησε ποῖος εἶμαι καὶ ποῖοι ἦσαν οἱ γονεῖς μου.

— Εἶμαι ὁ ἔγγονος τῆς κυρίας τοῦ κτήματος τούτου· ὁ μόνος συγγενὴς τῆς. Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα πέθαναν.

Ὁ Πουνῖνος ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

— Ὁ Θεὸς νὰ τοὺς πάρῃ εἰς τὸν παράδεισον! Ὁρφανὸς λοιπὸν καὶ συγχρόνως κληρονόμος τοῦ κτήματος τούτου. Τὸ βλέπει κανεὶς ἀμέσως, ὅτι ἔχετε μέσα σας ἀρχοντικὸ αἷμα, πῶς λαμπυρίζει ἔσση μέσα ἀπὸ τὰ ματάκια σας, πῶς τρέχει εἰς τὰς φλέβας σας . . . σὺρ . . . σὺρ . . . σύρ! . . .

Καὶ συγχρόνως προσεπάθει νὰ μοὶ ἐξηγήσῃ διὰ τῶν δακτύλων του, πῶς ἐφαντάζετο τὴν κυκλοφορίαν τοῦ λαμπυρίζοντος καὶ ῥέοντος αἵματος.

— Καὶ ξεύρει ἡ εὐγενία Σας, ἂν ὁ φίλος μου ἔμεινε σύμφωνος μὲ τὴν μάμμην σας, ἂν ἔλαβε τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν τῷ ὑπεσχέθησαν;

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξεύρω.

Ὁ Πουνῖνος ἐστέναζε.

— Ἀχ, τί καλὰ θὰ ἦτον νὰ κάμναμε ἐδῶ κονάκι! Ἔστω ἐπὶ τέλους καὶ δι' ὀλίγον καιρὸν! Αἰωνίως περιπλανήσεις, αἰωνίως ταξεῖδι ἔξὲ κανένα μέρος ἀνάπαυσι, χωρὶς νὰ παύῃ ποτέ αὐτὸς ὁ θόρυβος τοῦ κόσμου καὶ ἡ ψυχὴ

— Δὲν μοῦ λέτε, τὸν διέκοψα· μήπως ἦσθε παπᾶς;

Ὁ φίλος μου ἐστράφη πρὸς ἐμὲ καμμύων τοὺς ὀφθαλμούς.

— Πῶς σᾶς κατέβη αὐτὴ ἡ ἐρώτησις, καλὸ μου ἀγόρι;

— Νά, διότι ἠμιλεῖτε . . . ἀπαράλλακτα ὅπως ὁμιλοῦν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

— Διότι μεταχειρίζομαι ποιητικὰς στροφάς; Δι' αὐτὸ ὅμως δὲν πρέπει ν' ἀπορῆτε. Βέβαια εἰς τὰς καθημερινὰς μας ἐργασίας δὲν ἀρμύζουν πάντοτε τοιαῦται στροφαί. Ἀλλ' ἅμα τὸ πνεῦμα ἀρχίσῃ νὰ πετᾷ κάπως ὑψηλότερα, ἀμέσως καὶ ἡ γλῶσσα τὸ ἀκολουθεῖ, καὶ γίνεται ὑψηλότης καὶ ὑπεροχὴ. Ὁ παιδαγωγός σας, ὁ διδάσκαλός σας εἰς τὴν φιλολογίαν τῆς πατρίδος — πέρνετε βέβαια ἑαυτὴν μαθήματα

— δὲν σᾶς τὰ εἶπεν ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα;

(ἔπεται συνέχεια.)